

Zemřel jí syn. Nemá na počítač. Samoživitelka píše o zoufalství VŠ učitelů

 medium.seznam.cz/clanek/radim-karlach-zemrel-ji-syn-nema-na-pocitac-samozivitelka-pise-o-zoufalstvi-vs-ucitelu-7353

Učí na Fakultě architektury VUT v Brně, kde před lety získala doktorát. Zavádí do výuky budoucích architektů nejmodernější metody. Zabývá se obnovou Sudet. S kolegy dosáhla akreditace nových studijních programů. Píše a vydává odborné publikace. Spoluzaložila architektonické studio. Podílí se na vydávání architektonického časopisu. K tomu absolvovala Institut tvůrčí fotografie na Slezské univerzitě v Opavě, načež zavedla do výuky předmět Fotografie a architektura. A dalo by se pokračovat.

Barboře Ponešové je 48 let a její hrubá tarifní mzda je 31 tisíc korun. Udílení odměn ji může lehce navýšit, ale je netransparentní a nemotivační. Na fakultě působí sedmnáctým rokem, přesto má stále smlouvu na dobu určitou, jež se každé tři roky prodlužuje.

Loni jí po dlouhé nemoci zemřel syn a rozpadlo se manželství. Nyní se jako samoživitelka stará o dvě děti. Kvůli rostoucí inflaci a dlouhodobě podfinancované práci jí aktuálně chybí každý měsíc 10 tisíc korun na běžné výdaje. Na mimořádné výdaje, neřkuli na budování alespoň minimální finanční rezervy není ani pomyšlení. „V současné době mi pomáhá nadace Dobrý anděl, která poskytuje finanční podporu na dobu 6 měsíců pro lidi, kteří se ocitnou v tíživé životní situaci. Co bude po uplynutí této doby, nevím,“ uvádí Barbora Ponešová.

Někteří vyučující již odešli. Zbývající trápí úpadek vzdělávání

Celý příběh je jen povrchem neutěšené situace, která panuje v akademickém prostředí. Někteří kolegové již z finančních důvodů z fakulty odešli. Náklady na mzdy akademiků jsou pro školu zátěží, a tak se předchozí vedení uchýlilo k praxi najímání absolventů na

DPP. Jejich nábor je chaotický a nekoncepční. Často jsou smlouvy s nimi uzavírány nahodile až v průběhu semestru. Postupně tak dochází ke zpřetrhání kontinuity vzdělávání a k devalvaci výuky. „Jako člověk, který dlouhodobě pracuje na metodice vzdělávání a s přesahem do znalosti koncepce akreditace, smutně pozoruji postupnou a nezadržitelnou snižující se úroveň kvality výuky. V posledních letech se sice podařilo navýšit počet přijímaných uchazečů, ale naplnění jejich vzdělání je pro nás, běžné akademiky, čím dál větším tlakem. V takovém prostředí je obtížné i vyvíjení (pro jiné univerzity běžné) umělecké, vědecké či grantové činnosti. Dlouhodobě nemáme kvalitní projektové oddělení, které by nás akademiky podpořilo v získávání grantových projektů,“ píše v otevřeném dopise Barbora Ponešová. Jeden příklad z její praxe: K výuce techniky fotografie používala dosud manželův notebook a platila si vlastní licenci, nyní musí přístroj vrátit a na nový nemá peníze. Což znamená, že od příštího měsíce nebude moci jeden z předmětů vyučovat a příští rok se vůbec neotevře...

„Žiji jeden z mnoha příběhů, které nejsou vidět“

„Kdo by měl být tedy ideálním asistentem na univerzitě? Svobodný člověk bez pedagogické praxe, který pracuje na notebooku od rodičů a který má další příjem, ze kterého si zaplatí sociální a zdravotní pojištění?“ ptá se Barbora Ponešová. „Zápal a entuziasmus jsou pro výuku nezbytné, stejně však jako zkušenosti a pedagogická praxe. Je chybou systému požadovat po zaměstnanci, aby svojí činností dotoval státní univerzitu. Je chybou univerzity požadovat po akademících špičkové profesionální výstupy bez adekvátního finančního ohodnocení a elementárního zázemí. Je selháním systému, když člověk mé kvalifikace se vlivem nepříznivých životních okolností ocitne doslova ze dne na den na hranici přežití. Mluvím teď za své konkrétní kolegyně a kolegy, kteří se například potýkají s těžkou nemocí – ať už se jedná o rakovinu nebo deprese, za lidi,

kteří pečují o autistické dítě nebo zhroucenou manželku. Žiji jeden z mnoha příběhů, které jen nejsou vidět. Nebo je vidět nechceme. Ale žiji příběh, který se může stát komukoliv.“